

Regioraad Vervoerregio Amsterdam
Postbus 626
1000 AP AMSTERDAM

Datum	28 september 2020	Onderwerp	Investeringspakket Covid-19
Uw kenmerk			
Ons kenmerk	2020/14934/JVB		
Inlichtingen	Bestuurszaken bestuurszaken@vervoerregio.nl	Bijlagen	-

Geachte leden van de Regioraad,

Door de coronacrisis bevinden we ons momenteel in een turbulente tijd. En daarom vindt de Vervoerregio Amsterdam dat we juist nu moeten investeren in de toekomst. Corona blijft onverminderd zorgen voor een ongewisse toekomst. Zeker is dat de effecten op korte en lange termijn impact hebben. Voor de Nederlandse samenleving als geheel, maar ook voor mobiliteit en openbaar vervoer in onze regio. Het grotendeels thuiswerken heeft gevolgen voor hoe druk het is in onze bussen, trams en metro's. Mensen kiezen vaker voor alternatieven zoals de fiets en de auto en maken bewuste keuzes. Reizigersaantallen in het ov staan hiermee onder druk. Dat heeft zijn weerslag op de vitaliteit van onze ov-sector die een belangrijke plaats heeft in de mobiliteit in onze regio. Hier hebben we oog voor. We werken samen met het Rijk en andere partijen hard om ervoor te zorgen dat onze vervoersbedrijven het hoofd boven water kunnen houden.

Toch bevinden we ons ook in een periode die voor de de ov-sector een enorme kans biedt. Er zal een tijdperk voor en na corona zijn, waarbij we met elkaar moeten erkennen dat het openbaar vervoer nooit meer hetzelfde wordt als vroeger. En dat is niet erg. Het biedt ook een grote kans om als Vervoerregio het moment te benutten en samen met de sector te zorgen voor een verandering. Een verandering die zorgt voor een systeemsporang die hard nodig is om bepaalde zaken op te lossen; een hyperspits waar we maar niet vanaf kwamen, deelmobiliteit dat moeizaam van de grond komt en bijvoorbeeld bussen die nog steeds vervuilend rondrijden.

De tijd is daar om het openbaar vervoer en andere modaliteiten anders te organiseren en de richting naar een integraal en soepel mobiliteitssysteem voor alle reizigers te versnellen. En als regio voorop te lopen door slimme en innovatieve keuzes te maken die ervoor zorgen dat ons systeem compleet is toegerust op de behoeften van onze reiziger. Een goede verbinding tussen stad en regio; in de stad, aansluitingen die logisch zijn, metro's, bussen en trams waar men graag in zit, omdat ze ons snel van a naar b brengen. Maar ook goede (snel)fietsroutes en logische overstappunten met bijbehorende voorzieningen.

De Vervoerregio zal de komende jaren slim inspelen op de veranderende omstandigheden. Thuiswerken, buiten de spits reizen en schoon, veilig en comfortabel vervoer zijn de norm. Een versnelde introductie van MaaS (het plannen, boeken en betalen van al het mogelijke vervoer via apps) en nieuwe betaalwijzen in het ov dragen daaraan bij. Projecten gaan we eerder realiseren door anticyclisch te investeren. Dat moet naast een snellere afronding ook een bijdrage leveren aan de lokale economie en werkgelegenheid.

Met deze brief willen wij u informeren over onze plannen voor de komende jaren. In de Regioraad van 15 december 2020 komen we bij u terug met de uitwerking van de plannen, inclusief de financiële consequenties daarvan.

Investeren in de toekomst

Het Dagelijks Bestuur heeft het voornemen 235 miljoen euro extra te investeren om de regio in en rond Amsterdam versneld klaar te stomen voor de toekomst. Het coronapakket is als volgt opgebouwd: 30 miljoen euro voor anticyclische investeringen in infrastructuur – ov, fietspaden en wegen - (voor 2021), en 205 miljoen euro voor duurzaamheid en inclusiviteit en spitsmijden (2021 en verder). Een groot deel van het bedrag gaat naar de transitie naar volledig emissievrij busvervoer. Daarnaast worden de reguliere investeringen van de Investeringsagenda Mobiliteit (circa 130 miljoen euro) per jaar ingezet om de mobiliteit in de regio passend voor de nieuwe situatie te maken en daarmee toekomstbestendig.

We halen beschikbare middelen zoveel mogelijk naar voren. Het gaat hierbij om toekomstige ruimte in onze begroting, die we juist nu investeren in ons mobiliteitssysteem. Dat betekent dat we via zogenoemd overprogrammeren zorgen dat belangrijke projecten eerder kunnen starten. Projecten uit de Investeringsagenda Mobiliteit voeren we eerder uit, uiteraard altijd in goed overleg met onze partners.

Investeren in duurzaamheid blijft belangrijk, ook in tijden van crises. Bij projecten waar wij zelf opdrachtgever of medefinancier zijn, stellen we daarom extra subsidie beschikbaar voor het gebruik van duurzame materialen en voor investeringen in klimaatadaptatie. Zo zorgen we dat de investeringen die we nu doen bijdragen aan een betere toekomst.

De mobiliteit is in transitie, de trends die we al zagen worden door de huidige crisis versneld gemeengoed. De veranderende mobiliteit vraagt om een bredere blik van de Vervoerregio op mobiliteit en op de rol van mobiliteit in de omgeving. De invloed van de digitalisering van de mobiliteit wordt steeds groter, er is meer aandacht nodig voor kwetsbare groepen, het ruimtebeslag van mobiliteit in de steden is te groot en we krijgen te maken met de eerste gevolgen van de verandering van het klimaat. Daarom gaan we ons bezighouden met voor ons nieuwe beleidsterreinen. Daar stellen we financiering voor beschikbaar, bijvoorbeeld door aanvullende subsidies voor onze gemeenten. Deze beleidsterreinen bevinden zich op het snijvlak van openbare ruimte en mobiliteit. Daarbij denken we aan thema's zoals klimaatadaptatie, voetgangers, meervoudig ruimtegebrek, toegankelijkheid, logisiek, parkeerbeleid en regionale HUBS.

Spitsmijden

Nu we steeds meer thuiswerken, zet de Vervoerregio fors in op spitsmijden. Zo zijn er samen met onderwijsinstellingen in Amsterdam afspraken gemaakt over het mijden van de drukke ochtendspits. Scholen gaan meer online lesgeven en houden voor hun lessen rekening met de begintijden. Een doorbraak is ook gerealiseerd door afspraken te maken met ruim 20 grote werkgevers (o.a. Schiphol, gemeente Amsterdam, onze eigen Vervoerregio, provincie Noord-Holland, Loyens-Loeff) over het blijvend stimuleren van een aantal dagen per week thuiswerken. Dat gaat gelden voor zo'n 38.000 werknemers en dat willen we verder uitbreiden. Het heeft positieve gevolgen voor het daadwerkelijk kunnen afvlakken van de spits in ochtend en middag. Naast het ontlasten van het ov, heeft het ook effect op fietspaden en wegen. Ook daarop spelen we in met keuzes die we maken en ons beleid. We bekijken de projecten uit de Investeringsagenda Mobiliteit met deze 'spitsmijden' bril: welke projecten dragen bij aan spitsmijden en wat zijn de mogelijkheden om spitsmijden te integreren in het project? Op basis hiervan maken we gerichte en slimme keuzes.

Kaders dienstregeling ov

Corona heeft een enorme impact op het gebruik van het openbaar vervoer. Het ov heeft een belangrijke maatschappelijke rol gespeeld voor de vitale functies tijdens de lock down, zodat deze mensen veilig naar hun werk konden. Momenteel mag iedereen weer gebruik maken van het ov, maar het daadwerkelijke gebruik zit nog lang niet op het normale niveau. Dit heeft een enorme financiële impact op de vervoerbedrijven. We moeten er met zijn allen voor zorgen dat de reiziger weer terugkomt in onze bussen, trams en metro's. Belangrijk hierbij is dat we een aantrekkelijk product blijven leveren waarbij frequentie, comfort en veiligheid voorop staan. De Vervoerregio gaat een regionale campagne starten om die reiziger terug in het ov te krijgen. Deze campagne sluit aan op de landelijke campagne.

Om te zorgen dat vervoerbedrijven vitaal en toekomstbestendig blijven, moeten er verschillende acties ingezet worden. Acties van de vervoerbedrijven, door de vervoerregio en door het Rijk. Voor 2020 zijn er met het Rijk afspraken gemaakt over vergoedingen voor het ov. Voor 2021 zijn die afspraken op Prinsjesdag bekend gemaakt. 100% dekkend zijn ze voor beiden jaren in ieder geval niet. Om kosten te besparen geeft de Vervoerregio kaders mee aan de vervoerders voor het aanpassen van de dienstregeling. De kaders sluiten aan op een groter plaatje waarin we vooral inzetten op spitsmijden.

Wij sluiten niet uit dat we extra middelen beschikbaar moeten stellen om het aanbod van een toekomstbestendig pakket aan openbaar vervoer te kunnen waarborgen. Of dat noodzakelijk is hangt af van bovenstaande maatregelen en het steunpakket van het Rijk.

Zero-Emissie

De Vervoerregio gaat de vervoerders ondersteunen en tegelijkertijd investeren in een schonere toekomst. Dit doen we door middel van een Zero Emissie-deal. Op dit moment is ongeveer twintig procent van het ov in de Vervoerregio emissievrij. In alle concessies rijden zero emissiebusen (ZE). Via het programma ZE worden transitieplannen uitgevoerd die naar een 95% ZE-systeem in 2025 werken en 100% in 2030. In de huidige situatie staat het behalen van deze doelen onder druk. Dat willen we voorkomen. De Vervoerregio gaat daarom door met investeren in zero emissiebusen en bijbehorende laadinfrastructuur, waarbij we het instrument van de buslening verder uitbouwen en verbreden. De extra exploitatievoordelen die hieruit voorkomen laten we terugkomen voor beter openbaar vervoer op straat.

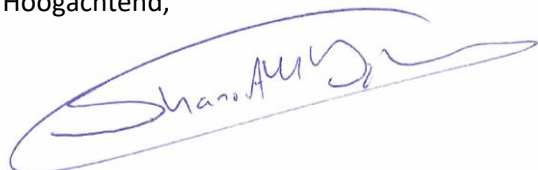
Vervolg

De Vervoerregio werkt aan de uitwerking van de maatregelen op de begroting.

We vragen u daarom de Begroting 2021-2024 in ongewijzigde vorm vast te stellen in de Regioraad van 20 oktober 2020. In de Regioraad van 15 december 2020 komen we bij u terug met ons programma, inclusief de financiële consequenties daarvan. Dat geeft ons ook de gelegenheid onze plannen verder aan u toe te lichten.

Onze ambities bereiken wij immers niet zonder onze (Regio)raadsleden en onze gemeenten. De regio nemen op belangrijke thema's, ambitieuze doelen stellen ook in en na deze crisis, en daar gezamenlijk aan werken, dat is de kracht van de Vervoerregio. Het Dagelijks Bestuur gelooft met dit pakket aan maatregelen een robuust en toekomstvast mobiliteitssysteem voor de regio te kunnen borgen, waar onze reizigers graag gebruik van maken. De slagkracht en de autoriteit die de Vervoerregio heeft, maakt de Vervoerregio als regionale verbinder de uitgelezen organisatie om deze ambities waar te maken. Samen staan we namelijk sterker, tijdens maar ook ná deze crisis.

Hoogachtend,

Sharon A.M. Dijkma
Voorzitter Dagelijks Bestuur